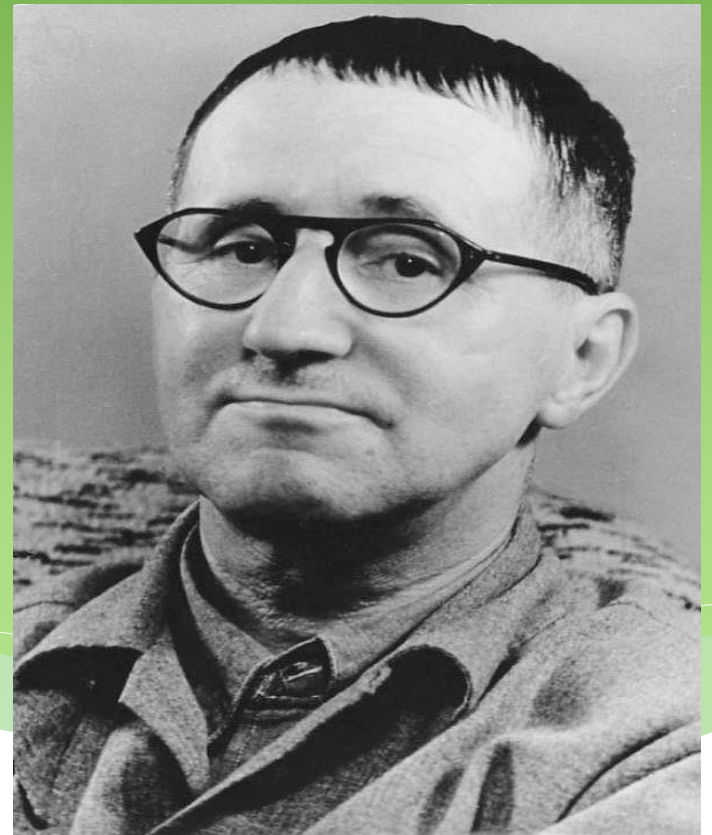

BERTOLD BRECHT

(1898-1956)

*„Ha megakarod
változtatni a
világot, akkor előbb
el kell fogadnod
olyannak, amilyen.”*

(Bertold Brecht)

ÉLETE:

- * -német drámaíró,költő,rendező.
- * -gazdag családból származik,apja egy papírgyár fő részvényese volt.
- * Münchenben orvosnak tanult,a háború végén katonakórházban szolgált (orvostanhallhatóként).
- * 1921-ben abbahagyta egyetemi tanulmányait,dramaturg lett.
- * -Kétszer nősült.
- * -Világhírnév(1928):Koldusopera című műve.

ÉLETE:

- * 1933-ban emigrált (Dánia,USA)-náciellenes műveket írt.
- * Legjelentősebb drámáit a II.világháború alatt írta.
- * 1947-ben visszatér Európába.
- * 1949-ben Berlinben alapít színházat (*Berliner Ensemble*).
- * 1956-ban hal meg Berlinben.

Ismertebb drámái:

- * 1. Koldusopera (1928)
- * 2. Kurázi mama és gyermekei (1939)
 - * 3. Galilei élete (1942)
- * 4. A kaukázusi krétakör (1945)

xx.századi dráma- és drámaelmélet, színházi gyakorlat megújítója

- * A dráma hagyományos, arisztotelészi formájával szemben (hármasság) a színház epikus formáját alakítja ki.

DRÁMAI FORMA**EPIKUS FORMA**

a színpad folyamatot testesít meg
nézőt bevonja az aktusba, aktivitást
igényel

a színpad folyamatot mond el
szemlélővé teszi a nézőt, aktivitást kelt

érzelmeket vált ki
élményeket közvetít

döntésekre kényszerít
ismereteket közvetít

nézőt cselekménybe helyez
szuggesztióval (pszichikai ráhatás)
dolgozik

szembehelyezi a nézőt
érvekkel dolgozik

az embert ismertnek tételezi fel
egyik jelenet a másikért van

az embert vizsgálja
minden jelenet önmagáért van

egyenes vonalú események
megmutatja, mit kellene tenni

kanyargó események
megmutatja, mit kell tenni

a tudat határozza meg a létet

a társadalmi lét határozza meg a tudatot

Elidegenítő effektusok: (megszünteti a beleélés, azaz a katarzisz lehetőségét)

- * -a játék egészét az **előjáték**, vagy a **címek kivetítése** révén lehet elidegeníteni.
- * -szereplők elidegenítése szerepüktől:önmagukról 3.személyben beszélnek.
- * a cselekmény menetének elidegenítése:
- * vetített szövegek, kórusok, songok(dalok) vagy a rikkancsok kiáltásai.Megszakítják, egy részük pedig kommentálja az eseményeket.
- * a narrátor szerepeltetése-felhívja a figyelmet a színmű erkölcsi-társadalmi kérdéseire.
- * -az előadásban feliratokat, fejezetcímeket használnak.

KURÁZSI MAMA ÉS GYERMEKEI (1939)

Keletkezése: *Grimmelshausen* (XVII. századi német szerző): A kalandos *Simplicissimus* c. regényének hőse: Kurázszi, aki szintén a 30 éves háborúban él.

* **Történelmi háttér:** 30 éves háború kora (1618-1648).

A cselekmény kezdete: 1624, a cselekmény 1636-ban szakad meg.

* **Szerkezetileg:** 3 csomópont köré épül (3 gyerek sorsa és halála) tagolja a drámát.

*

KURÁZSI MAMA ÉS GYERMEKEI

- * *Brecht élénk rajzolja a háború világát, ebbe átlagembereket helyez el, ahol különböző magatartási helyzetekben a szereplők viselkedésén keresztül vezeti rá az olvasót az emberek jellemére.*
- * A mű **alapkérdése** az, hogy hogyan éljen az ember egy olyan világban, amelyben csak mások rovására boldogulhat, ha pedig jó és becsületes, akkor meghal.

MŰFAJA

- * **Műfaja:epikus dráma-** krónikaszerűen hosszú eseménysort beszél el (30 éves háborúból ragad ki 12 évet-12 jelenetben).
- * Már az alcím („*krónika*”) műfajmegjelölése is epikus cselekményt sejtet.
- * **Tézisdráma** (a mű egy tételt fejt ki):a háború minden emberi érték pusztulását fejezi ki.Elgondolkodtatni próbál.
- * A **szereplők** nem igazi drámai hősök,hanem átlagemberek:1-1 magatartástípust testesítenek meg.(*Brecht magatartástípusokat ábrázol,nem jellemeket*).

Szereplők:

- * Központi figura: **Kurázi mama** –
(Anna Firling)
 - * Fiai: Eilif, Stüsszi
 - * Lánya: Kattrin (néma)
- kurázi (szó jelentése: vakmerő, merész)
Kurázi mama markotányosnő
(vándorkereskedő)
(családját próbálja a háborúból el-
tartani, mindent túlél).

Mi Kurázsi mama bűne?

Mindenét alárendeli céljainak. A pénz (létfenntartás) irányítja életét.

Családját, erkölcsét és életét is a háborúnak áldozza. A mű végére egyedül marad.

El lehet-e ítélni? Felmenteni?:

Az elvadult világ áldozata. Gyermekéiért harcol, feltalálja magát, egy emberségesebb életre vágyó nő stb.

De látjuk életvitelének csődjét is: a háború eszközévé alakul.

Alakja: tragikusan groteszk: nagy-kicsinyes, szánnivaló-nevetséges.

GYERMEKEI:

* Kurázi mama gyermekei:

- * -különböző magatartásformát testesítenek meg:
- * **Stüsszi:** együgyű, becsületes, mindig azt teszi, amit mondanak neki.
- * **Eilif:** okos, gátlástalan, csaló, nyerészkedő típus.
- * **Kattrin:** Némasága szimbolikus értékű. Az egyetlen szereplő, aki a **humánus**ot képviseli a műben, meg van fosztva a beszéd képességétől. A jóság soha nem szólal meg a háborúban. Ő gesztusai, tettei által nyilvánulhat meg: csecsemőt ment, a végén egy egész várost.
- * Kurázi mama egyik gyereke azonosul a háborúval, a másik becsületes áldozattá válik, a harmadik hős lesz.

ALAPTÉTEL

- * Minden jelenet igazolja a mű fő tételét:
- * Kurázi mama-háború megélhetési forrás neki,hasznot próbál húzni belőle.Sokat tud a háborúról,de a legfontosabbat nem tudja:
- * **A pusztítást,az öldöklést nem lehet büntetlenül szolgálni:**
 - * *„A háborút megfeji, /Hát adózzék is neki.”*
 - * *(Az őrmester)*

ALAPTÉTEL

- * Kalmárkodása gyermekeinek halálában is felelőssé teszi:
- * -miközben alkudozik fiát, Eilifet verbuválják be a hadseregbe (haláláról csak az olvasó értesül).
- * -addig alkuszik, míg másik fiát, Stüsszit kivégzik.
- * -Kattrint magára hagyja a végzetes éjszakán.
- *
 - * *„Új fű borul a holtra már,*
 - * *De aki még nincs a föld alatt*
 - * *Kapcát cserél és talpra áll.”*

Brecht-mondás

* *„A nagy Karthágó három háborút viselt. Az első után még hatalmas volt, a második után még lakható. A harmadik után nyoma sem maradt.”*

* *(Bertold Brecht)*

